

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/136/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201737
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8521201737.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ E. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX L. M., t.č. MyMamy, o.z., P.O. Box 73, 064 01 Prešov, 2/ L. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX L. M., t.č. MyMamy, o.z., P.O. Box 73, 064 01 Prešov, 3/ L. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom XXX XX L. M., t.č. MyMamy, o.z., P.O. Box 73, 064 01 Prešov, 4/ H. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX L. M., t.č. MyMamy, o.z., P.O. Box 73, 064 01 Prešov, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov, otec: L. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. č. XX, t.č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, matka: H. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX L. M., zastúpená JUDr. Lukášom Polákom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Hlavná 1387, 0801 Prešov o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov, takto

rozhodol:

I. Mal. E. H., nar. XX.X.XXXX, mal. L. H., nar. XX.XX.XXXX, mal. L. H., nar. XX.XX.XXXX a mal. H. H., nar. XX.X.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky H. H., nar. XX.X.XXXX, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec L. Q., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. E. H., sumou 70 eur mesačne, mal. L. H., sumou 70 eur mesačne, mal. L. H., sumou 70 eur mesačne a mal. H. H., sumou 60 eur mesačne, ktoré výživne je povinný platiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca, vopred k rukám matky, H. H., počnúc dňom 28.12.2021.

III. Dlžné výživne za obdobie od 28.12.2021 do 30.4.2022 v celkovej sume 827, 42 eur sa otcovi detí p o v o ľ u j e splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

IV. Styk otca s mal. deťmi sa n e u p r a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí (ďalej len navrhovateľka) podala na tunajší súd návrh, na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom E., L. L. a H. ktorým žiadala, aby súd zveril deti do jej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného v celkovej sume 270 eur, počnúc dňom podania návrhu a styk otca s maloletými deťmi aby neupravoval. Návrh odôvodnila tým, že s otcom detí nevedie spoločnú domácnosť od 15.12.2021 z dôvodu dlhodobého fyzického, psychického a sexuálneho násillia zo strany otca. Otec detí je toho času väzobne stíhaný, je obvinený zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.

s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a tiež spolupáchateľstva zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák..

2. Súd uznesením č.k. 4P/136/2021-21 zo dňa 3.1.2022 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

4. Otec mal. detí v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že od 18.12.2021 je vo väzbe a momentálne nemá žiaden príjem.

5. Rodičia sa pojednávania vytyčeného na deň 17.5.2022 nezúčastnili, neúčasť matky ospravedlnil jej právny zástupca, otec svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

6. Na pojednávaní právny zástupca navrhovateľky na podanom návrhu trval, uviedol, že deti sú vo faktickej starostlivosti matky, otec je väzobne stíhaný. Od podania návrhu otec na výživu detí ničím neprispel. Obaja rodičia majú ukončenú len povinnú 10-ročnú školskú dochádzku.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sociálnym šetrením nezistil nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, navrhol ich zveriť matke, otca zaviazat' platením výživného podľa návrhu matky odo dňa podania návrhu a styk otca s deťmi neupravovať.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov preukazujúcich osobné, majetkové a zárobové pomery rodičov detí, rodinné pomery rodičov mal. dieťaťa a maloletých detí ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 8Tp/34/2021 a 2P/133/2021 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Mal. detí E., L., L. a H. pochádzajú z družského vzťahu matky H. H. a otca L. Q., rodičia nevedú spoločnú domácnosť cca od 15.12.2021, kedy bol otec maloletých detí vzatý do väzby. Od tejto doby sú maloleté deti vo výlučnej starostlivosti ich matky, od tejto doby otec na výživu detí ničím neprispel.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni zo dňa 15.2.2022 (čl. 38) mal súd preukázané, že matka spolu s deťmi od 4.1.2022 býva v MyMamy, o.z., bezpečný ženský dom, prvé tri mesiace mala ubytovanie bezplatné. Mal. E. navštevuje ZŠ Matice slovenskej 3. ročník -špeciálna, matka mu uhrádza obedy 20 eur a družinu 15 eur. Mal. L. navštevuje ZŠ Matice slovenskej 1. ročník - špeciálna, matka mu taktiež uhrádza obedy 20 eur a družinu 15 eur. Mal. L. navštevuje ZŠ Námestie kráľovnej pokoja 1. ročník, matka jej hradí obedy 33 eur a družinu 15 eur. Mal. H. je doma s matkou.

11. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľke, matke detí bol do januára 2022 vyplácaný rodičovský príspevok v sume 275,90 eur mesačne, je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19.1.2022, sú jej vyplácané rodinné prídavky v sume 103,52 eur mesačne a dávka v hmotnej núdzi 188 eur mesačne. Matka s deťmi býva v zariadení občianskeho združenia MyMamy za čo od apríla uhrádza nájom v sume 152 eur mesačne, ďalšie jej mesačne náklady tvorí mobil 30 eur, strava 200 eur a bežné výdaje ako ošatenie, hygiena.

12. Otec detí napriek výzve svoje osobné, majetkové a zárobové pomery súdu nepreukázal. Súd zistil, že nie je, ani nebol v evidencii uchádzačov o zamestnanie (čl. 46 spisu). Od 15.12.2021 je väzobne stíhaný za úmyselný trestný čin, ktorého sa dopustil voči matke detí. Trestné konanie je v štádiu prípravného konania.

13. Mal. E. navštevuje ZŠ Matice slovenskej 3. ročník -špeciálna, náklady na jeho starostlivosť matka vyčíslila sumou 124 eur mesačne, mal. L. navštevuje ZŠ Matice slovenskej 1. ročník - špeciálna, náklady na jeho starostlivosť predstavujú sumu 124 eur mesačne, mal. L. navštevuje ZŠ Námestie kráľovnej pokoja 1. ročník, náklady spojené s jej starostlivosťou predstavujú sumu 137 eur mesačne a mal. H. je doma s matkou, náklady na jej starostlivosť činí suma 110 eur mesačne. .

14. Na základe takto zisteného skutkové stavu súd právne uzatvára:

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 1 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Podľa § 25 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

22. Podľa § 25 ods. 4 ZoR ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

33. Podľa § 76 ods. 3 Zákona o rodine prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

34. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

37. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

38. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

39. Predmetom konania je úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom H., teda zverenie detí niektorému z rodičov, určenie výživného zo strany druhého rodiča a úprava styku rodiča, ktorému deti neboli zverené.

40. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. To boli aj prvoradé hľadiská pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom H.. Je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu bol záujem maloletých detí.

41. Matka sa o mal. detí stará od ich narodenia, od decembra 2021, kedy bol otec detí vzatý do väzby, túto starostlivosť zabezpečuje sama. Súd má za to, že je vo výsostnom záujme detí aby žili s rodičom a v prostredí, kde ich budú mať radi, dokážu a chcú im poskytnúť lásku, pocit bezpečia a

ochrany i všestrannú starostlivosť. Súd má za to, že takáto starostlivosť mal. deťom bude poskytnutá zo strany matky. Doposiaľ nebolo zistené, aby matka starostlivosť o detí zanedbávala a ani nebolo preukázané, aby o detí nebolo náležitým spôsobom postarané. Otec k starostlivosti matky o mal. detí nemal výhrady, neprejavil záujem o osobnú starostlivosť o detí, ktorá v súčasnosti ani objektívne nie je možná. Kolízny opatrovník súhlasil so zverením detí matke.

42. Z uvedených dôvodov súd mal. detí E., L., L. a H. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

43. Matka podaným návrhom žiadala určit' výživné v sume 270 eur mesačne na všetky štyri detí (pre mal. E., L. a L. po 70 eur a pre mal. H. 60 eur), otec detí k výške výživného uviedol, že nemá žiaden príjem.

44. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicke najslabšej skupine osôb v spoločnosti, deťom. Povinnými subjektami sú rodičia dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

45. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami. V prípade výživného na maloleté dieťa sa vo všeobecnosti uplatňuje tzv. princíp potenciality (§75 ods. 1,2 ZoR), ktorý má prednosť pred princípom fakticity. V praxi to znamená, že súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Uvedenou otázkou sa vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal tak Ústavný súd ČR (nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07) ako aj Najvyšší súd SR (rozsudok zo dňa 20.2.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018) so závermi ktoré plne korešpondujú so závermi posudzovanej veci. Oba súdy v princípe konštatovali, že opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom medzi iným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti. Situáciu otca je treba hodnotiť tak, že sa sám vzdal možnosti dosiahnuť určitý príjem, ktorý by zodpovedal jeho možnostiam a schopnostiam. Súd je toho názoru, že pre protizákonné konanie otca nemôže trpieť dieťa tým, že by bolo po dobu väzby (ktorú si zaviniť sám) odkázané na výživu iba druhého rodiča. Ani súčasne ťaživé sociálne či ekonomicke pomery otca ho nezabavujú, bez ďalšej zodpovednosti na výživu maloletých detí najmä, keď je predpoklad, že sa sám pričiniť k vzniku tejto situácie. Nie je možné ponechať prevažne matku, aby uspokojovala všetky potreby maloletých detí, a to nielen svojou osobnou starostlivosťou, ale aj po stránke finančnej.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádzal z tzv. princípu potenciality príjmu otca, nie z faktického príjmu. Otec detí je aktuálne bez príjmu, je vo väzbe (od 15.12.2021) pre úmyselný trestný čin, ktorého sa mal dopustiť voči matke mal. detí (týranie blízkej a zverenej osoby, vydieranie, sexuálne násilie). Pred nástupom do väzby nebol evidovaný úradom práce ako uchádzač o zamestnanie, v evidencii uchádzačov o zamestnanie nikdy nebol. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že nie sú mu vyplácané dávky dôchodkového, nemocenského, úrazového poistenia ani poistenia v nezamestnanosti. Do sociálnej poisťovne otec doposiaľ nerealizoval žiadne odvody. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že v minulosti bol 4 krát súdne trestaný pre úmyselné trestné činy.

47. Otec detí sa dostal do momentálneho postavenia, v ktorom nie je schopný dosahovať žiaden príjem, iba vlastným konaním, preto súd vychádzal z možností a schopností otca, aké by otec mal, keby sa nachádzal na slobode. Súd poukazuje na závery ustálenej súdnej praxe, že ak sa rodič svojím

úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba, a pre ktoré bol následne odsúdený na trest väzenia, v dôsledku čoho sa zbavil objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 32 ods. 4 Listiny má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. V zmysle tohto článku Listiny je totiž garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavne zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti.

48. Na základe uvedeného pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádzal z toho, že otec detí je v produktívnom veku, má 28 rokov, teda z hľadiska veku patrí do kategórie ľudí, ktorý sú na trhu práce žiadaní, má ukončené základné vzdelanie. S poukazom na vyššie uvedené, súd má za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca, aby si našiel prácu, v ktorej by dosahoval aspoň minimálnu mzdu od 1.1.2021 vo výške 623 eur v hrubom, t.j. cca 508 eur v čistom a od 1.1.2022 vo výške 646 eur v hrubom, t.j. 525 eur v čistom.

49. Súd pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti zohľadnil potreby mal. detí (náklady na ich starostlivosť cca 130 eur na každé dieťa), ako aj možnosti a schopnosti povinného - otca (priemerný čistý mesačný príjem za rok za rok 2021 v sume 508 eur a za rok 2022 v sume 525 eur).

50. Vychádzajúc z princípu potenciality príjmu otca, t.j. jeho čistého príjmu za rok 2022 v sume 525 eur mesačne súd určil výživné pre mal. E., L., L. v sume po 70 eur mesačne, čo predstavuje cca 14 % z príjmu otca detí a pre mal. H. v sume 60 eur mesačne, čo predstavuje cca 12 % z príjmu otca detí. Súd má za to, že takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. detí, ale aj schopnostiam a možnostiam ich otca.

51. Podľa názoru súdu je povinnosťou obidvoch rodičov (aj rodiča, ktorému detí nie sú zverené) konať v najlepšom záujme detí a riadne si plniť svoje rodičovské práva a povinnosti. Plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Súd zohľadnil skutočnosť, že matka poskytuje maloletým deťom osobnú starostlivosť, pričom otec sa na tejto starostlivosti vlastným pričinením nepodieľa vôbec. Príjem matky pozostáva len z prídavku detí a dávky v hmotnej núdzi.

52. Počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti súd určil odo dňa podania návrhu v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keďže nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal priznať výživné pred dňom doručenia návrhu na súd, t.j. pred dňom 28.12.2021.

53. Súd zároveň zaviazal otca mal. detí zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 28.12.2021 do 30.4.2022 vo výške 1114,84 eur, ktoré povolil otcovi v zmysle § 232 ods. 4 C.s.p. splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

54. Súd pri výpočte dlžného výživného vychádzal z určeného mesačného výživného pre všetky deti v sume 270 eur (70+70+70+60, čo je 270), čo za uvedené obdobie činí sumu 1114,84 eur (12/21 - 4 dni - 34,83 eur, 1/2022 - 4/2022 - 4x 270 čo je 1080, spolu 1114,84 eur).

55. Matka navrhla aby súd styk otca s deťmi neupravil, otec úpravu styku s maloletými deťmi nežiadal. V súčasnej situácii, keď otec detí je väzobne stíhaný, by úprava styku otca s deťmi a následná jeho realizácia bola spojená s objektívnymi ťažkosťami. Z uvedených dôvodov súd štvrtým výrokom vyslovil, že styk otca s maloletými deťmi neupravuje.

Trovy konania

56. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

57. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti štvrtému výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 357 C.s.p.)

Proti ostatným výrokom rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Právny zástupca navrhovateľky a kolízny opatrovník sa práva odvolania voči všetkým výrokom tohto rozsudku vzdali, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice z pojednávania.